

HALQASIMON GRANULYOMANING TURLI KLINIK SHAKLLARIDA
HUJAYRAVIY IMMUNITET MARKERLARINING AHAMIYATI¹Ramazonov Bekzod Nuraliyevich, ²Sidikov Akmal Abdikaxarovich

¹Farg'ona jamoat salomatligi tibbiyot institute Dermatovenerologiya va allergologiya kafedrası assistenti, ²tibbiyot fanlari doktori (DSc), professor, Farg'ona jamoat salomatligi tibbiyot instituti rektori .

Dolzarbliqi. Halqasimon granulyoma (granuloma annulare) surunkali granulomatoz dermatozlardan biri bo'lib, klinik jihatdan terida halqasimon joylashgan papula va pilakchalar paydo bo'lishi bilan tavsiflanadi. Kasallik uzoq yillardan buyon ma'lum bo'lishiga qaramasdan, uning etiologiyasi va patogenezi to'liq o'rganilmagan. Zamonaviy ilmiy qarashlarga ko'ra, halqasimon granulyomaning rivojlanishida genetik moyillik, hujayraviy immunitetdagi o'zgarishlar, endokrin va metabolik buzilishlar muhim ahamiyatga ega. Granulomatoz yallig'lanish shakllanishida T-limfotsitlar, makrofaglar va dendrit hujayralari faol ishtirok etadi. Ayniqsa, CD3+ va CD8+ T-limfotsitlar hamda CD1a+, CD207 va CD209/DC-SIGN dendrit hujayra markerlarining kasallikning turli klinik shakllaridagi ekspressiyasini aniqlash patogenez mexanizmlarini chuqurroq tushunish imkonini beradi.

Tadqiqot maqsadi. Halqasimon granulyomaning turli klinik shakllarida T-limfotsitlar va dendrit hujayralari immunogistokimyoviy markerlarining xususiyatlarini o'rganish hamda ularning klinik-morfologik ko'rsatkichlar bilan o'zaro bog'liqligini baholash.

Material va usullar. Tadqiqotga dermatolog va/yoki endokrinologga murojaat qilgan halqasimon granulyomaga xos teri o'zgarishlari mavjud 100 nafar bemorni kiritish rejalashtirilgan. Bemorlarda klinik va morfologik tekshiruvlar o'tkaziladi. Zararlangan teri sohasidan olingan biopsiya materiallari gistologik va immunogistokimyoviy usullar yordamida tekshiriladi. T-limfotsitlarning CD3+ va CD8+ markerlari, shuningdek dendrit hujayralarining CD1a+, CD207 (Langerin) va CD209/DC-SIGN markerlari ekspressiyasi baholanadi. Olingan ko'rsatkichlar kasallikning klinik shakli va morfologik xususiyatlari bilan taqqoslanadi.

Kutilayotgan natijalar. Tadqiqot natijasida halqasimon granulyomaning turli klinik shakllariga xos hujayraviy immun javobning o'ziga xos xususiyatlarini aniqlash, T-limfotsitlar va dendrit hujayralari markerlari ekspressiyasining granulomatoz yallig'lanish rivojlanishidagi o'rnini baholash imkoniyati yaratiladi.

Immunogistokimyoviy markerlarni kompleks tekshirish kasallikning klinik shakllari o'rtasidagi patogenetik farqlarni aniqlashga yordam beradi.

Xulosa. Halqasimon granulyomada CD3+, CD8+, CD1a+, CD207 va CD209/DC-SIGN markerlarini kompleks o'rganish kasallik patogenezining hujayraviy-immun mexanizmlarini aniqlashtirish uchun istiqbolli yo'nalish hisoblanadi. Mazkur markerlardan klinik va morfologik ma'lumotlar bilan birgalikda foydalanish diagnostik jarayonni takomillashtirish hamda bemorlarni individual boshqarish tamoyillarini ishlab chiqishga ilmiy asos yaratishi mumkin.

Kalit so'zlar: halqasimon granulyoma, hujayraviy immunitet, T-limfotsit, CD3, CD8, CD1a, CD207, CD209, immunogistokimyo.